No. 103. DINGSDAG 28 AUGUSTUS. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer Courant geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten van dit Gewest, bij besluit van 22 dezer no. 22, is bepaald:

A. dat de Groote Jagt in deze Provincie zal worden geopend op VRIJDAG den veertienden September aanstaande,

B. dat de Korte Jagt op alle werkdagen, de Lange Jagt daarentegen alleen op Maandag, Woensdag en Zaturdag van iedere week, zal mogen worden uitgeoefend, en

C. dat overigens geene andere beperking voor het jagtbedrijf zal bestaan, dan ten aanzien van het getal te schieten of te vangen hazen, zullende door één' jager op één' dag slechts *vijf* en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen slechts *twintig* hazen mogen worden geschoten of gevangen.

Assen, den 24 Augustus 1860.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt ter algemeene kennis, opdat een ieder zich voor schade zal kunnen hoeden, dat volgens ingekomen berigten de besmettelijke pokziekte is ontstaan onder de schapen:

a. van *Hendrik Gijlers* te Schoonebeek;
b. van *Jan Kuipers* te Dalerveen;
c. van *Hendrik Niezing* en de erven *Albert Joosten* te Hees, gemeente Ruinen, en
d. van *Klaas Guichelaar*, *Jan Pekel* en *Wolter Klooster* te Stuifzand, gemeente Ruinen.

Assen den 27 Augustus 1860.

De Commissaris des Konings voornd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

28 Augustus.

John Bull heeft pleizier in de Italiaansche kweestie en 't gaat hem daar regt naar den zin. Veel heeft hij daar toe bijgedragen, ja oneindig meer dan Keizer *Napoleon* Deze heeft het oogenblik der revolutie in Italie verhaast, maar de Engelschman heeft den grond voor den opstand voorbereid. Hij heeft door de pers den vinger gelegd op de wonden van het Italiaansche volk en het opgewekt uit den toestand van verdooving, waarin het door de kunstmiddelen der dwingelandij was gebragt.

John Bull heeft pleizier in de Italiaansche kwestie en als hij in die zielsgesteldheid verkeert, practiseert hij van alles.

Zoo plakte hij thans groote biljetten aan, ter plaatse waar dit gebruikelijk is en daarop leest men:

Pleiziertreinen naar Sicilie en Napels.

„Alle personen (bijzonder de leden van het korps vrijwillige scherpschutters), die Zuid-Italie wenschen te bezoeken en door hunne tegenwoordigheid en hunnen invloed aan de zaak van *Garribaldi* en Italie willen bevorderlijk zijn, kunnen vernemen hoe zij hierin hebben te handelen, als zij zich wenden tot het *Garribaldi*-comité, gevestigd ten kantore kapitein *Edward Styles* (van den staf *Garribaldi*), no. 8, Salisbury street, Strand te Londen."

Men begrijpt, 't zou zijn: reizen voor pleizier en als men er was, een handje toetasten voor *Garribaldi*, ook om den tijd te korten.

Op den 19 Augustus is *Garribaldi* in Calabrie geland nadat hij de geheele wereld had laten raden, wat zijn plan was. Nu was hij hier, dan daar. Nu zeilde hij regts, om op 't onverwachts regtsomkeert te maken, en als hij daarna schuins links laveerde, was het om schuins regts te komen, waar hij wezen wilde.

Intusschen — Calabrie was het Land waar hij eene visite wilde brengen, en, zooals wij zeiden, op 19 Augustus zette hij den cours derwaarts, op het stoomschip *Washington*.

Gij herinnert u, waarde lezers, dat hij *Washington* II zou worden, als hij vrij maakt, die onder het juk der dwingelandij zuchten, zonder ander loon, dan de dankbaarheid van het Italiaansche Volk.

De stoomboot had 1200 man aan boord, allen lieden, die hun man durven staan en opzoeken — mannen, die niet aan vaders en moeders huis hechten en wier hoogste geluk niet bestaat, om 's avonds een praatje te maken in de buurt of een pijp te rooken aan eigen haard.

Zoo stoomde de *Washington* op de Calabrische kust te gemoet, maar niet alleen.

Twee Napelsche oorlogschepen volgden haar, om — haar in te halen en te vechten?

't Wordt niet gezegd en — wie weet het!

Hoe zij — *Garribaldi* liet het vuur lustig branden en zag, eene sigaar van de zes rookende, de beide Napelsche oorlogschepen achter hem aan scharrelen Welligt kwam een oogenblik de gedachte bij hem op, om de *Washington* even om te draaijen en een middagpraatje met de Franciscaners te houden, maar — de avond naderde en hij had dus geene minuut te verliezen.

Alzoo een kort besluit en *Garribaldi* riep: „kapitein, laat de *Washington* maar op 't strand loopen!"

Zoo gecommandeerd, zoo gedaan (oppositie staat niet in *Garibaldi*'s woordenboek) en een oogenblik later stak de *Washington* zijn neus in 't zand.

„Aan wal, jongens!" riep *Garribaldi* en hij sprong 't eerst in zee. Een uur later stonden de 1200 avonturiers aan 't strand, en toen de Napelsche oorlogschepen aan de kust kwamen, zagen zij de achterhoede der colonne nog even in een hollen weg. Zij losten hun geschut, doodden nog een paar Garribaldisten en toen bemerkten zij niets meer dan enkele spiertjes en struiken, die zich bewogen door de avondkoelte.

Wij zeiden zooeven, dat *Garribaldi* eene sigaar rookte van de zes, en dat verwonderde welligt dezen en genen. Om echter te bewijzen, dat wij redenen hadden, om niemand te verlekkeren op *Garribaldi's* sigaarkoker, deelen wij hier een brief mede uit het kamp van den stouten avonturier, geschreven door zekeren *Priemel*, een enthousiast voor en dweeper met zijn Generaal, dien men met genoegen hoort keuvelen, ook al gelooft deze en gene niet zoo precies wat hij vertelt. Menschen als *Priemel*, die zulk een romantisch-militair leven leiden, kan men het wel vergeven, als zij een weinig sterk kleuren, en wat zij beleven, niet zoo getrouw op het papier brengen als de stads-secretaris, wanneer hij de notulen stelt van de discussien van den raad over een reglement op de dienst der nacht- en brandwacht.

Zie hier wat *Priemel* — nu *Priemelini* — schrijft:

Sicilie, 18 Augustus. Wat een man! Toen hij gisteren door het leger wandelde, gebruikte ik juist mijn ontbijt, dat uitstekend droog was, zóó droog, dat ik naar mijne veldflesch greep, maar zij was niet te vinden. *Garribaldi* zag het, en op mij toe te springen en mij zijn flesch aan te bieden, was het werk van een oogenblik. „Hier, kameraad!" riep hij en ik salueerde, terwijl ik drinkende stamelde: „gezondheid, Generaal!" En wat was er in de veldflesch van den grooten krijgsoverste? Jenever, klare jenever! De man, die legers uit den grond stampt, voor wien men op troonen siddert en Koningen constitutien aanbieden, drinkt jenever!

Welk een man!

Milazzo, 16 Augustus. Heden namen wij dit nest stormenderhand in. *Garribaldi* altijd vooraan. Zijn moed en zijne menschlievendheid kennen geene grenzen. Ik had het geluk, aan zijne zijde, een muur te beklimmen en hem twee à drie maal het leven te redden.

De eerste keer wendde ik den sabelhouw van een Napolitaansch officier met mijn geweer af. „Hoe is uw naam?" riep *Garribaldi*, terwijl hij voorwaarts stoof „Priemel!" antwoordde ik. „Ik dank u, Priemel!" schreeuwde hij en nam in 't zelfde oogenblik eene schans in. De tweede keer viel er eene bom in onze nabijheid. *Garribaldi* en ik vlogen ongeveer 40 voet in de lucht, en ik zag, dat vallende, zijn hoofd op een steenhoop zou worden verpletterd. Om dit te voorkomen gaf ik hem een duw, zoodat hij in de vestinggracht viel, waaruit hij klets-nat, maar onbezeerd, op 't drooge klauterde. De overwinning was aan ons. *Garribaldi* zocht mij onmiddelijk op, drukte mij een kwartje in de hand en zei: „koop u een paar streepen, Priemel. Gij zijt onderofficier!"

Wat een man!

Den 23sten. Ik greep naar 't geweer, wijl de roffel werd geslagen, ten teeken, dat Messina zou worden genomen. Zoo geschiedde het, en daar wij nu rustdag hebben, wil ik den tijd gebruiken, om u te melden, hoe ik voor de derde keer het leven van *Garribaldi* redde. Dit viel voor in de tent des veldheers. *Garribaldi* was uitgelaten vrolijk en wilde feest laten vieren. Is anders droog commiesbrood en water zijn gewone avondkost, nu wilde hij zich tracteren op aardappels en haringstaarten, en naauwelijks was dit in 't leger bekend, of elk soldaat bragt zijn veldketeltje met aardappels en één haring in de tent des Generaals, want hunne geestdrift is onbeschrijfelijk. *Garribaldi*, om de armee een bewijs zijner genegenheid te geven, nam van ieder soldaat een aardappel en een haringstaart en at — wat zeg ik — wilde de geheele lading opeten, en bij de onverzettelijkheid van zijn karakter, was het ergste te vreezen. Het leger sidderde voor zijn leven. Eenige compagnien begonnen reeds te morren, toen hij aan den 56sten aardappel was *Garribaldi*, die in geen opzigt gepruttel verstaat, springt op en dondert: „wie redeneert hier?" En van dat oogenblik gebruik makende, steek ik de tent in brand. Binnen vijf minuten stond zij in lichte laaije vlam en verteerde en — het leven van den held was gered!

Welk een man!

Den 27sten. Heden had ik een belangrijk discours met *Garribaldi*.

Ik zat op een leeg kruidvat en naaide de onderofficiersstreepen op mijn aannemingspak, want ons bataillon had nog geen uniform.

Garribaldi ging bij mij heen en zijn adelaarsblik ontdekte mij.

„Hoe heet gij?" vroeg hij nog eens.

„Priemel, om u te dienen, Generaal!"

„Zijt gij een Italiaan?"

„Pardon Generaal, een Nederlander"

„Hebt gij vroeger gediend?"

„Ja, Generaal, als huisknecht in de *drie Kroonen*"

„Ga meê" vervolgde hij en ik volgde in den onderofficiers-rok.

„Priemel!" zeide hij, „gij moet mij eene dienst bewijzen. De Koning van Sardinie heeft mij geschreven en de adjudant, die den brief bragt, komt met een kwartier mijn antwoord halen Geef mij s.v.p. even uw zwarten rok, waarin gij zijt aangenomen, opdat ik den adjudant op waardige wijze kan ontvangen. Die hof-lui hechten veel aan ceremonien en ik zou niet gaarne aangezien worden als een republikein Zie eens Priemel als het hart maar bloot en naakt is, dat is de hoofdzaak!"

Binnen weinige minuten stak *Garribaldi* in mijn rok, maar ook daarin herkende men een held.

Welk een man!

Den 5 Julij. Heden tracteerde *Garribaldi* de armee op punsch. Toen wij juist in volle glorie zaten, werd mij aan den rok getrokken, en omziende, vond ik *Garribaldi*, die mij herkennende, wenkte.

„Priemel!" zeide hij, „het moet ginds in de citadel verschrikkelijk naar punsch ruiken en de kerels hebben geen rum. Breng hun een paar veldketels vol, maar proef niet, onderwijl!"

Welk een man!

Den 15 Julij. In de volgende week nemen wij Napels. *Garribaldi* vertelde mij dat onder de roos.

„Als ik maar wist wat *daarna* aan te vangen!" zuchtte hij.

Van die gelegenheid wilde ik profiteeren.

„Generaal," riep ik in geestdrift uit, „als gij Italie in orde hebt, kom dan rentenieren in Nederland."

Garribaldi zag mij lang en ernstig aan. Toen sprak hij, de hand op mijne schouders leggende: „zoo lang Nederland nog mannen heeft als gij, zoolang Nederland nog zijne Priemels heeft, behoeft het geen *Garribaldi*!"

O, welk een man!

Nicotera een Siciliaan heeft de volgende proclamatie uitgevaardigd

„Officieren, onderofficieren en soldaten:

„Zie hier uw standaard, den standaard, dien sedert zoovele jaren onze martelaren dragen en die onze broederen het hart deed kloppen, den vreemdeling en den tiran verschrikking aanjoeg.

„Gij zult er twee woorden op lezen, die ons programma zijn: *Eenheid* en *Vrijheid*. *Eenheid*, om groot te zijn; *Vrijheid*, de vergoeding voor de heldhaftige pogingen van een geheel volk, die ons tot mannen zal maken en ons zal opheffen uit den toestand van eene kudde slagtvee.

„Die twee verheven zaken zullen wij verdedigen zoolang nog een druppel bloeds in ons is: het ware kinderspel, met de eene zonder de andere tevreden te zijn, en zoodoende slechts eene wat ruimer *gevangenis* te krijgen ....."

Elke paketboot van de Levant brengt nadere bijzonderheden mede, betreffende de ijselijke tooneelen, die de christenmoord te Damaskus en elders in Syrië opleverde. Aan een brief van den heer *Charles Aubanel* aan de *Gazette du Midi* ontleenen wij, betreffende het gebeurde in genoemde stad op 8 Julij, o. a. het volgende, dat nog niet bekend was: „Een bende woestelingen bragt vijf honden bijeen, waaraan zij de *namen* gaven *van de vijf Christen Souvereinen*, die het traktaat van 1856 onderteekend hebben; vervolgens bragten zij er nog eenige honden bij, die zij *Consuls* noemden. Elk christen die voorbij ging werd aangehouden en voor zijne oogen werden die arme dieren jammerlijk met stokken geslagen, terwijl men den Christen toeriep: „„Dat is Keizer Napoleon! Dat is Keizer Alexander! Dat is Koningin Victoria!""

Keizer *Napoleon*, is op reis, en als hij ergens komt, praat hij, en als hij praat, luistert geheel Europa, ja zit menige effecten-speculant met een hoorn in zijn regter oor.

Op den 23sten jl. kwam Z. M. met *Eugenie* te Dyon en werd aan de poort der stad verwelkomd door den Maire, die den grooten Keizer aldus toesprak:

„Sire, aan de sleutels dezer stad, welke ik de eer heb.

Uwer Majesteit aan te bieden, zullen voortaan twee grootsche herinneringen verbonden zijn. Nu, bijkans twee eeuwen geleden ontving *Lodewijk* XIV ze, toen hij even als even als heden, Uwe Majesteit, provincien ging bezoeken, welke pas aan Frankrijk waren toegevoegd. Doch deze waren enkel door verovering in zijne magt gekomen, terwijl Savoye en Nizza u door de eenparige stem der bevolking geschonken zijn. De zaak is, dat Frankrijks luister, door toedoen van uw gouvernement, oogverblindend geworden is: en wanneer Europa zich houdt als of het nog voor de kracht uwer wapenen beducht is, dan is het in de daad vrij wat meer bevreesd voor de toegenegenheid, welke gij bij de volken hebt verworven. Met het oog op zoo veel grootheid, zal de Keizer mij vergunnen hem te herinneren dat zij het eerst door onze stad is vooruit gezien; want zij hoorde het eerst uit Uwer Majesteits mond die prophetische woorden: "in mijne handen "zal Frankrijk niet te gronde gaan, maakt daarop staat.""

Die Maire is een aarts-vleijer, maar wie is het niet, als hij staat voor het aangezigt van den derden *Napoleon*?

Na den Maire had de Bisschop van Dyon het woord en maakte van die gelegenheid gebruik, om den Keizer de instandhouding van 's Pausen wereldlijk gezag aan te bevelen,

Met hooge ingenomenheid gesproken hebbende van 's Keizers besluit, om aan de Syrische Christenen hulp te zenden, zeide de praelaat:

"Heb dank, Sire, voor dat edelmoedige besluit, hetwelk de achterdochtige eischen der staatkunde niet hebben kunnen aan het wankelen brengen.

"De Hemel geve, dat Uwe Majesteit insgelijks kunne triompheren over de belemmeringen, ik zou haast zeggen de beletselen, welke diezelfde staatkunde, meer en meer van den weg des regts en der geregtigheid afwijkende, zich vermeet aan den oudsten zoon der Catholieke kerk, aan den Keizerlijken opvolger van *Pepyn* en *Karel den Groote* in den weg te leggen.

"Ja, Sire, de Hemel geve, dat het eindelijk aan uwe *kinderlijke verknochtheid* (!) vergund zij, die schuimende baren, welke het erfdeel van den Heiligen Petrus bedreigen, af te keeren, en aan ons hoofd, onzen vader in het geloof, het behoud te verzekeren van dat gewijde vorstendom, hetwelk twaalf eeuwen hem hebben aangebragt. Dat is de wensch van Uwe Majesteit, hiervan zijn wij zeker, het is ook onze wensch. God zal, hoop ik, aan u dezen nieuwen en grooten roem, aan ons die oneindig groote vertroosting schenken."

De oudste zoon der kerke!

Menigeen zal hier in stilte iets mompelen, dat hij in tegenwoordigheid van den Keizer niet zou wagen hardop te zeggen en ook de Bisschop van Dyon leverde op nieuw het bewijs, dat de taal dikwijls dient, om te verbergen wat het hart gevoelt.

En wat antwoordde de Keizer op al die brommende lofspraak?

Zoover wij weten *niets*. Hij dacht welligt: *zwijgen* geeft zelden — *spreken* dikwijls bezwaar. Laten de Maire en de Bischop van Dyon gezamenlijk *raden* wat ik, als ik had willen antwoorden, zou hebben gezegd.

De Keizer antwoordde op de toespraak van de voorzitter van de Kamer van Koophandel, die dank zeide voor het met Engeland gesloten handelsverdrag, het volgende:

"Ik zeg u dank voor de wijze, waarop gij mijne pogingen tot vermeerdering van de welvaart de lands weet te waarderen. Ik houd mij uitsluitend bezig met de algemeene belangen des lands en verwerp alles, wat de ontwikkeling daarvan zou kunnen beletten.

"Het is ook daarom, dat het onregtvaardig wantrouwen in het buitenland opgewekt, en de overdreven ongerustheid in het binnenland, mij geene bezorgdheid baren.

"Niets zal mij doen afwijken van den weg van gematigdheid en regtvaardigheid, tot nu toe door mij gevolgd en welke Frankrijk handhaaft op den trap van magt en voorspoed, aan hetzelve door de Voorzienigheid aangewezen.

"Geef u dus met volle vertrouwen over aan de werken van den vrede.

"Frankrijk, aan Europa de impulsie gevende van al wat grootsch en edel is, zou slechts ontaarden, wanneer het gehoor verleende aan verkeerde invloeden, en met Gods hulp zal het onder mijne dynastie niet ontaarden."

De heer *de la Guerronière* heeft bij het overhandigen der orde van het Legioen van Eer aan den heer *de Sacy*, hoofd-redacteur van het *Journ. des Déb.*, gezegd: Ik ben door den minister gemagtigd u te zeggen, dat de Keizer, u deze onderscheiding verleenende, de groote talenten en goede diensten zelfs van zijne bestrijders wil beloonen.

Om in den raad der Europesche groote Mogendheden eene stem meer in zijn voordeel te hebben, wenschte Keizer *Napoleon* Spanje verheven te zien tot den rang eener Europesche groote Mogendheid.

Pruissen wil zijne toestemming tot Spanje's verheffing slechts dan geven, wanneer ook Zweden als zoodanig in het Staten-collegie wordt opgenomen.

Engeland stemt in met de begeerte van Frankrijk en Pruissen, als ook Belgie, de Nederlanden en Zwitserland den rang van Groote Mogendheden verkrijgen.

Rusland heeft niets tegen de wenschen van Frankrijk, Engeland en Pruissen, mits Turkije, Arabie en China voortaan ook tot de groote Mogendheden behooren.

Oostenrijk is het met allen ééns, als de opstand in Hongarije maar niet plaats vindt.

Spanje heeft alzoo veel kans om niet verheven te worden tot eene groote Mogendheid.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Koninklijk besluit van 18 Augustus jl., no. 67, is de heer Mr. *S.* baron *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, benoemd tot ridder-grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Voorts heeft Z. M. benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: *Hoogstdeezelfs hofprediker P. J. J. Mounier*, predikant bij de Hervormde Waalsche gemeente te Amsterdam, en de heeren *H. G. J. van Doesburgh*, *J. Witkop*, *J. C. van Marken*, *W. R. Veder* en *N. H. de Graaf*, predikanten bij de Nederd. Hervormde gemeenten respectivelijk te Rotterdam, Zutphen, Amsterdam, Dordrecht en Apeldoorn.

— De *Twentsche Courant* zegt, dat een Ministeriële crisis niet ver meer af is en hoopt, dat de belagchelijke vrees voor een persoon (voor den heer *Thorbecke?*) niet meer de hinderpaal zij, dat een krachtig constitutionneel bewind tot stand komt.

— Het Gemeentebestuur van 's Hage wil 7 ton gouds negotiëren, gedeeltelijk tot verfraaijing der stad en tot het bouwen van openbare inrigtingen van publiek nut.

— Ds. *Chronik*, de reformateur der Israelitische Kerk, predikte Zaturdag 18 dezer weder in het "Wapen van Amsterdam." Op nieuw waren er dragonders en policieagenten noodig, om hem tegen aanranding van antihervormingsgezinden te beveiligen en zelfs voor de woning van den heer *Chronik* in de Kalverstraat zag men, vóór de lezing, een groot getal zijner tegenstanders, die hem wilden vergezellen naar het locaal der prediking — als eerewacht!

Hij was echter, begeleid van een inspecteur van politie, reeds vertrokken vóór zij er kwamen.

— De kadetten der Koninklijke militaire Akademie, die van 15 Julij jl. met verlof afwezig zijn, zullen den 1 der volgende maand weder bij de Akademie te Breda terugkeeren en de studien hervatten; terwijl de 80 nieuw benoemde kadetten den 4 en 5 daaraanvolgende bij de Akademie zullen worden in dienst gesteld, zullende die, welke behooren tot de wapens der infanterie en kavallerie, den 4 en die der artillerie en genie den 5 September in functie gesteld worden.

— Den 21sten dezer stond voor het Provinciaal Geregtshof van Overijsssel teregt *Hermanus Hietberg*, rijksveldwachter en opziener der jagt en visscherij, gestationneerd te Raalte, beschuldigd van drie misdaden van valschheid in openbare of authentieke geschriften, door hem, als bekleeder eener openbare betrekking gepleegd, door valsche feiten in acten, tot de uitoefening van die betrekking behoorende, op te geven, als of zij in waarheid hadden plaats gehad. De procureur-generaal requireerde de schuldigverklaring en eene gevangenisstraf van minstens 5 en hoogsten 20 jaren, benevens 3 geldboeten, ieder van f 50.

De ambtshalve aan den beschuldigde toegevoegde verdediger, de heer Mr. *R. Sandberg*, concludeerde tot zijne vrijspraak.

— In het verslag van den toestand der gemeente Hoorn over 1859 vinden wij, dat aldaar werden geteld: 10 paauwen, 12 kalkoenen, 91 ganzen, 28 zwanen, 646 eenden, 925 kippen en 146 hanen.

Onder de kidpen waren niet begrepen die, welke op gesloten erven liepen.

De rubriek *vee* in genoemd verslag telt *vier en twintig soorten* en men kan dus begrijpen, hoe veelomvattend den arbeid is van hem, die op het gemeente-bureau van Hoorn belast is met de statistiek.

— De *Prov. Utr. Courant* heeft een ingezonden artikel gerigt *aan de liefhebbers van buks en schietgeweer* en ten doel hebbende, ook hier te lande geregelde oefeningen te houden in het schieten. De schrijver wil, dat men zich dienaangaande met elkanderen zal verstaan op eene algemeene vergadering van de bestaande schiet-genootschappen.

't Doel is goed, maar het is toch een treurig verschijnsel, dat de verschillende volkeren van Europa verpligt zijn, om in vollen vrede soldaatje te spelen, uit vrees voor een oorlog, waarvoor niemand eenige aanleiding weet.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag had er ten huize van den rustenden scheepsgezagvoerder *K. J. Bolhuis*, aan het Oosterdiep te Veendam, te midden van eene digt bewoonde streek, eene brutale poging tot diefstal gepaard met bedreiging plaats.

Omstreeks één uur in den nacht verscheen voor het bed van dezen een manspersoon met een doek om het hoofd gewonden, die aan hem de woorden toevoegde: "geef op! leg af, of ik steek u dood!" Te gelijker tijd deed hij moeite om onder het hoofdkussen van het ledikant te tasten, hetgeen evenwel door *Bolhuis* zooveel mogelijk werd belet.

Op het geschreeuw van de meid, aan wie hij, alvorens naar het bed van *Bolhuis* te gaan, de woorden had toegeduwd: "stil duivel, of ik steek u dood? en het hooren van de stem van een inwonenden 16jarigen zoon" verwijderde hij zich zonder iets te zijn magtig geworden, met achterlating van een eindje kaars, in een aardappel gevat.

Bij onderzoek bleek het, dat er in het achterkamertje eene glasruit was verbrijzeld om eene lat op het raam weg te nemen. Het venster, dat niet met luiken gesloten was, is daarna opgeschoven en verschafte hem den toegang.

— Te Hamburg wordt thans een congres gehouden van Duitsche leerlooijers.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Onlangs heeft het examen der kweekelingen van de polytechnische school alhier eene zonderlinge bijdrage tot de statistiek der tabakrookers opgeleverd. Uit alle omstandigheden is namelijk ten duidelijkste gebleken, dat de niet-rookers in alle klassen veel grootere vorderingen in hunne studien hadden gemaakt en op de gedane vragen met meer helderheid van geest antwoordden dan zij, wier brein door eene atmosfeer van tabaksdamp was doortrokken.

— Bij een bezoek van den Mont Blanc zijn drie Engelschen en een der gidsen, door het uitglijden van een hunner, terwijl zij te vermoeid waren om zich op de been te houden, meêgesleept, en, langs de sneeuw voortglijdende, zonder dat er mogelijkheid was zich aan iets vast te houden, in den afgrond gestort en daar tegen de rotsen verpletterd.

— De geheele spoorweg van Parijs naar Weenen, op de verbinding van Straatsburg tot Kehl na, is thans voor het publiek in gebruik. De Ooster-maatschappij heeft zich met de Duitsche maatschappijen verstaan over het organiseren eener regtstreeksche dienst tusschen de twee hoofdsteden. Met den sneltrein, die ten 7 ure 's morgens van Parijs en van Weenen vertrekt, geschiedt de overtogt in 37½ uren. De afstand bedraagt 1404 mijlen (1,404,000 ned. ellen). De vaste Rijnbrug, die met October a. s. in gebruik zal komen, zal de laatste leemte tusschen het Westen en het Oosten wegnemen; want Weenen is slechts een der pleisterplaatsen van den toekomstigen weg naar Konstantinopel. De thans bestaande lijn brengt ons reeds naar Karlsruhe, Stuttgart, Keulen, Augsburg, Munchen, Regensburg, Salzburg, Linz en Weenen.

— De 4den Junij werd de policie te Parijs geinformeerd, dat een jong meisje van 17 jaar zich had vergiftigd. Eenige dagen te voren had zij een bezoek afgelegd bij een student in de medicijnen en had van hem spottende eene flesch met arsenicum medegenomen, niettegenstaande deze zich daartegen verzette; doch eindelijk, niet aan eenig gevaar geloovende, haar met de flesch had doen vertrekken. Bij geregtelijk onderzoek is gebleken, dat de student meer vergif op zijne Kamer had, dan in zijne qualiteit van student noodzakelijk was en bovendien de flesch voortdurend op zijne tafel liet staan, zoodat iedereen die kon medenemen. Hij verklaarde het vergif vroeger te hebben gekocht van een apotheker, die thans de praktijk had laten varen. De student en de apotheker werden beiden gedagvaard, als beschuldigd van door onvoorzigtigheid den dood van het meisje te hebben veroorzaakt en de laatste bovendien van vergif te hebben verkocht zonder authorisatie van een geneesheer. Zij zijn een ieder veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf en de apotheker nog tot eene boete van 100 francs.

DUITSCHLAND.

Weenen. De Weener *Presse* behelst een artikel over den ongunstigen toestand der financien van den staat; o. a. komt daarin voor: "In het feit dat wij in twee vredejaren (1860 en 1861), niettegenstaande de heffing der oorlogslasten voortduurt, een tekort van honderd millioen gulden hebben, hetwelk wij bijna uitsluitend door nieuwe leeningen moeten dekken, en voorts dat wij ook in het derde jaar het vooruitzigt op een tekort behouden, zelfs al wordt de vrede niet gestoord: — in dit feit ligt de bondigste kritiek van onzen financiëlen toestand.

— Het *Cölner Schützen-Geselschaft* heeft thans zijne uitnoodiging gezonden om deel te nemen aan een te Keulen, den 26 dezer en volgende dagen, te houden schietspel der gezamenlijke germaansche volksstammen. Er zullen afzonderlijke eereprijzen zijn voor Duitschland, Engeland, Belgie, Nederland en Zwitserland, waarnaar alle ingezetenen van elk dier landen mogen dingen. De eerste prijs bestaat voor elk dezer uit een zilveren bokaal; voorts eene eereschijf: Keulen. Voor de gezamenlijke schutters, eerste prijs een prachtig vergulden zilveren bokaal, met verheven deksel, door de stad vereerd. Daarvoor heeft inleg plaats.

Na afloop daarvan begint het grootste schot naar de eereschijf: Prins regent, waarvoor zijn uitgeloofd 184 prijzen van 1000, 500 thl. enz. en als eerste prijs: het over Ehrenbreitstein gelegen slot Zchürtzenburg, met 1 morgen wijnbergen, tuinen, het jagtregt oven 8000 morgen land, enz., ter waarde van 36,000 thlr, alles volgens bijgevoegde teekeningen, en tegen eenen inleg van 3 thlr.

Berlijn. In den *Azeiger* van *Elbing* leest men:

In het jongste nummer van het officieel Dantziger blad van kennisgevingen, enz. wordt gezegd dat de personen die het diploma van gouvernante of onderwijzeres verlangen, zullen moeten aantoonen, dat zij zich zoo uit een zedelijk als uit een politiek oogpunt niets te verwijten hebben. Daar wij dames aan verkiezingen noch politieke genootschappen kunnen deelnemen, en de wet ons elk middel beneemt om onze politieke gevoelens kenbaar te maken, verzoeken wij ons te doen weten, hoe wij het verlangd bewijs kunnen leveren en ons ook te zeggen of wij voor den heer *v. Westphalen* of voor graaf *v. Schwerin* moeten zijn.

Eenige gouvernanten."

— Men schrijft, dat er van een boom in de nabijheid der stad Coblenz, in dit zomer 2623 pond kersen zijn geplukt.

ITALIE.

Turijn. De dagbladen van Turijn verhalen eene daad van godsdienstige onverdraagzaamheid, die laatstelijk in Antignate nabij Milaan heeft plaats gehad. Eenige soldaten aldaar in garnizoen, zijn Protestanten. Zij spraken met elkander over de godsdienst, zonder de minste proselietenmakerij in het oog te hebben. Zij meenden in een land te zijn, waar de vrijheid van geweten is gewaarborgd; zij geloofden dat er geene inkwisitie bestond in een land, dat door eenen gelantuemo Koning was vrij gemaakt, en nog minder wisten zij dat die bij het leger aanwezig was. Maar zij werden spoedig hunne dwaling gewaar. De vijf schuldigen (allen Protestanten) werden voor hunnen kapitein geroepen, die hen zeer streng met de galeijen dreigde, zoo zij het lezen van den bijbel niet nalieten, daarop liet hij ze in hechtenis zetten, en gaf bevel hunne bijbels weg te nemen. De dappere soldaten ondergingen hunne straf, maar protesteerden tegen het afgeven hunner bijbels.

RUSLAND.

St. Petersburg. Na het einde van den oorlog in de Krim heeft het Russische gouvernement eene algemeene telling van de bevolking des rijks bevolen. Deze volksstelling, de tiende sedert de Regering *Peter den*

Groote, is thans afgeloopen. De uitkomst is, dat het Russische Rijk 68,931,728 inwoners telt. Daaronder zijn, in ronde getallen, 21 millioen lijfeigenen, behoorende aan adellijke grondbezitters en slechts 900,000 adellijke en andere tot de bevoorregte volksklassen behoorende personen.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Amsterdam. Maandag, 27 Aug. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. $63\frac{5}{16}$ percent. dito 4 pCt. 98 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. $101\frac{5}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 70¼.

Granen en Zaden.

Tarwe f 20 hooger, 132 ponds witbonte Poolsche f 435. Rogge f 3 hooger, 126 ponds Pruissische f 228. Gerst zonder handel. Haver hooger betaald. Boekweit f 10 hooger.. Koolzaad op het najaar flaauw, op het voorjaar ½ £ hooger, op 9 vat op Oct. 75½ £. op Nov. 76½ £ op April 78½ £. Raapolie op 6 weken f 43½.

ASSEN, 28 Aug.

— Men verwacht spoedig de vaststelling en uitvaardiging van eenige maatregelen ter voorbereiding van den aanleg der Staatsspoorwegen. Men verzekert, ter uitvoering van het wettelijk voorschrift, dat er met acht lijnen te gelijk zal worden aangevangen, ook acht bureaux zou een ingenieur worden geplaatst. Het hoofdbureau zou te 's Hage zijn.

— Te Eindhoven gaf de aanneming de Spoorweg-wet aanleiding tot vreugdebedrijven. Er werd een volksfeest gegeven en dit besloten met een optogt bij fakkellicht en een prachtig vuurwerk.

— Te Venlo ontving men op 23 jl. de tijding, dat de Koning de wet op de spoorwegen onderteekend had. Dien ten gevolge wapperde van bijna alle gebouwen de nationale vlag; eene schitterende illuminatie en optogt van de Fanfare hadden bij den avond plaats; bij den optogt bevonden zich de Commissaris des Konings, de burgemeester, de plaatselijke commandant en allen, die aan het diner hadden deelgenomen; toen men het marktplein naderde, werd een prachtig Bengaalsch vuur ontstoken, evenzoo bij de terugkomst.

Geheel Venlo was op de been, om een en ander te bezigtigen; het feest werd besloten door een bal ten huize van den logementhouder *Bloemen*, dat tot laat in den nacht duurde.

— Zijner Majesteits fregat met stoomvermogen *de Admiraal van Wassenaar*, onder bevel van den kapitein ter zee *R. van Voss*, is den 5den Augustus jl. ter reede van Beijrûth aangekomen. Aan boord van dien bodem die spoedig naar 't vaderland terug te keeren alles wel.

— De aangekondigde harddraverij te Nieuw-Buinen had op 24 jl. ten huize van den logementhouder *M. R. Brinks* plaats. Zeven paarden dongen naar den prijs en premie. Eerstgenoemde, zijnde een fraaije pendule, werd behaald door het paard, toebehoorende aan den heer *J. J. Huizinga*, bereden door *R. K. Nieborg*, beide te Stads-Kanaal, terwijl de premie, zijnde een zilveren cylinder horologie, ten deel viel aan het paard toebehoorende aan den heer *J. Meursing*, bereden door *F. Dusselje*, beide te Nieuw-Buinen. Prijs en premie werden de overwinnaars door den heer *J. Thöne*, onder eene toepasselijke aanspraak uitgereikt.

— Volgens een Regerings-telegram, dd. Batavia 9 Julij 1860, was er niets bijzonders te melden.

— Een der Amsterdamsche leden van het *Waarborggenootschap voor weduwen — te Winkel* en *Dooijer* zegt: »eenigen mijner mede-deelgenooten, die het goed met de zaak meenen, keuren met mij zeer af de wijze, waarop sommigen, door het doen plaatsen zoo van advertentien, als andere stukken, onrustbarende bewegingen in het leven roepen, en eene treurige spanning veroorzaken Daarentegen zijn volkomen goed te keuren de handelingen van de herzienings-commissie en van het bestuur, welke voortgaan hunne beste pogingen aan te wenden tot behoud van het genootschap, in het belang der weduwen.

Het is alle mijnen mede deelgenooten zeer aan te raden, om zich rustig en kalm te houden en de voorstellen van herziening af te wachten.

— In het verslag omtrent de aanwinsten van het Koninklijk Penningkabinet te 's Gravenhage, leest men onder anderen:

Uit een geschiedkundig oogpunt is een Leeuwen-groot het eigendom van het Kabinet geworden, zeer merkwaardig. Dat muntstuk heeft binnen eenen rand van elf cirkeltjes waarin lelien en in waarin een leeuwtje rondom een staanden leeuw, het randschrift ✠ MONESA (bloempje) GRONINGHE.

Keerz.: Twee randschriften, het buitenste X BNDICTV : SIT ⁝ NOME : DNI : NRI : DEI : IHV : X P, het binnenste dat door de vier armen van een groot kruis aldus gescheiden wordt: REI — NAL — DVS — KOV.

Hoe komen hier, zegt het verslag, de namen van Reinold van Koevorden en van Groningen op dezelfde munt? Groningen, dat in dien tijd reeds zelf muntregt uitoefende? In 1040 gaf Keizer Hendrik III aan de kerk van St. Maarten te Utrecht een zeker grondbezit in Groningen, »tale praedium in villa Groninga nuncupata cum »areis, aedificiis, agris, campis, moenis, etc.” De kerk stelde een beheerder over dit goed aan; welke waardigheid later een leen werd, waarin de geslachten *Sepperoth* Groenenberg, Groenebeke en Selwert elkander opvolgden. In 1360 huwde Ida van Selwert Herman van Koevorden: in het huwelijksverdrag door Idserda medegedeeld, kwam een beding voor, dat de Heerlijkheid Selwert met het regtsgebied in Groningen bij haar kinderloos overlijden aan hare erfgenamen moesten wederkeeren. Inmiddels bad de bisschop Jan van Virnenburg in 1360 Herman en Jan van Koevorden en Govert ten Hove weten over te halen om, elk voor een derde, het wereldlijk regtsgebied en de heerlijke regten, hoog en laag gerigt te Groningen en Selwert met wolde en Goo, met al wat er van afhing in pracht te nemen, gelijk het Domkapittel zulks bezat. Na dat Jan in 1382 gestorven was, volgde zijn zoon Reinold IV hem zoo in Koevorden als in het derde deel der jurisdictie in Groningen op, van welk laatste hij echter in 1392 door deken en kapittel vervallen werd verklaard, daar hij in gebreke bleef de pachtsom te voldoen. Onze munt is dus tusschen 1382 en 1392 geslagen, en ieder die weet hoeveel strijds nog in later tijd, tusschen de ommelanden en de stad Groningen over de uitoefening der regten, die wij hier vermeldden, gevoerd is, zal het belangrijke van dit oude gedenkstuk kunnen beseffen.

+ **Harlingen**, 24 Aug. Het kofschip, *Gouverneur B. van Zuijlen van Nijevelt*, van de firma *Barend Visser en Zoon* alhier, kapt. *de Jong*, is in den storm van den afgeloopen nacht op Texel gestrand, doch de equipage is gelukkig gered. De stoomboot *Lion*, van hier op Londen, heeft eenige averij bekomen aan verschansing en want, doch heeft overigens zijn renommé als zeeboot weêr gehandhaafd. Het onstuimige weder was oorzaak, dat de Zwolsche boot, die ten 8 ure moest vertrekken, eerst ten 5 ure in zee gegaan is; de Friesland en de Harlinger, de eene ten 4 ure hier en de andere om denzelfden tijd te Amsterdam gearriveerd, hebben almede hun goeden naam gehandhaafd.

+ Werd onlangs de Minister van Binnenlandsche Zaken geinterpelleerd over het woeste bedrijf van Eolus in het Haagsche bosch — in deze week werd de eigenaar van den verbranden rijstmolen Java, uit naam van den burgemeester der gemeente, waarin de molen staat, bij deurwaarders exploit gelast, den brand aldaar maar spoedig te blusschen. Maar de elementen laten zich, naar het schijnt, zelfs door geen deurwaarder bezweren. Ofschoon nu eene week lang door brandspuiten en werklieden duizende bij duizende emmers waters in den gloed zijn uitgestort, breekt nog maar tusschenbeide de vlam uit de smeulende rijst en puinhoopen.

+ **Ruinen**, 26 Aug. Meldt men uit andere plaatsen van de hooge prijzen, welke besteed worden voor runderen, ook van hier kunnen wij berigten, dat door den landbouwer *E. Smid* te Pesse, onder deze gemeente, twee driejarige vaarsen zijn verkocht voor de hooge som van f 320—*ᶜ*.

+ Het graan binnen deze gemeente is grootendeels ingezameld en is uitmuntend van kwantiteit; te Ansen telt men onder anderen bij elkaar 8 roggemijten. Het zomergewas staat alles zeer goed, doch de boekweit heeft door den sterken wind veel geleden.

+ **Havelte**, 27 Aug. Zaturdag jl. plaatste men te Uffelte een dam in de hoofdvaart, om het water te keeren. Daar het water voor dien dam gedurig aanwies, waaarop zeker bij den aanleg niet gerekend was, is die gisteren avond doorgebroken. Hierdoor zijn de benedenpanden weer vol geloopen. Dit zal eenige vertraging in de werkzaamheden aan de sluizen en de verdieping der hoofdvaart ten gevolge hebben.

+ **Dalen**, 27 Aug. Door den Raad der gemeente Dalen is aan den Rijksveldwachter *J. H. Moes* aldaar, eene gratificatie toegekend, ter belooning voor de goede diensten, ten opzigte der gemeentelijke policie bewezen, mede gedurende de vacature ontstaan door het ontslag van den vorigen veldwachter.

+ **Oude-Pekela**, 26 Aug. Heden namiddag viel een kind van den heer *E. Drent* in den stroomenden kolk van het benedenste verlaat; het was reeds buiten den kolk gedreven, toen de heer *K. Tolner* het eerst ontwaarde, dadelijk te water sprong en het kind van een gewissen dood redde.

+ **Dedemsvaart**, 25 Aug. Het ziet hier thans in de veenderijen slecht uit; er is bijna geene nieuwe droogde turf aanwezig. De prijs der sponturf, onlangs aanmerkelijk verhoogd, is thans 3 à 4 gld. de 1000 stuks.

+ **Avereest**, 25 Aug. Men verneemt, dat de HH. burgemeesters van Avereest, Coevorden, Stad-Hardenberg, Ambt-Hardenberg en Gramsbergen, spoedig bijeen denken te komen, om over het aanleggen der geprojecteerde grindwegen, welke die gemeenten onderling zullen verbinden, te beraadslagen.

+ **N.-Buinen**, 27 Aug. Ten bewijze dat de provincie Drenthe zich zeer sterk begint te ontwikkelen en voornamelijk de veenkoloniën, daartoe strekke het volgende: De papierfabrijk van de heeren *Wolters* en *Wolthuis*, welke bijna 1½ jaar in aanbouw is geweest; is eindelijk gereed, om heden middag te beginnen te werken, bijaldien er slechts eenige wind is.

Eere zij toegebragt aan de heeren ondernemers, en de algemeene wensch is, dat de fabrijk hun een goede rente oplevert. Dan bestaat er tevens de hoop, dat dezelve binnen kort de helft zal worden vergroot, welke vergrooting eenvoudig hierin bestaat, om een tweede droogschuur te bouwen, van 80 à 100 voet lengte en 40 voet breedte Ook wordt er in de nabijheid van de Drouwendermond, een 4de glasfabrijk gebouwd door den heer *Gaimans*, welke daartoe bereids 2½ bunder gronds heeft aangekocht; met de fondamenten van genoemde fabrijk is men alreede begonnen te graven, zoodat men de hoop mag koesteren, dat deze, ook nog dit jaar in werking komt. Eere zij ook den heer *Gaimans* toegebragte ook hem zij van harte toegewenscht, dat zijne fabrijk hem goede renten oplevere, opdat zijne pogingen niet vruchteloos zijn. Nu staan juist deze glasfabrijken niet alle te N.-Drouwen maar toch, in deze veenkoloniën. Een staat bij de afdraai van Stadskanaal en de beide anderen te N.-Buinen, waar zich tevens eene steen- en pannenbakkerij bevindt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Bij het examen voor de vacante hoofdonderwijzersbetrekking te Slochteren, werd de heer *H. Timmer*, hoofdonderwijzer te Hoogeveen, op het 2estal geplaatst.

+ **Oosterhesselen**, 25 Aug. Dezen dag werd hier een even merkwaardig als belangrijk feest gevierd. De onderwijzer *H. Rigterink* vierde zijne 50jarige schooldienst. De vlag wapperde van den toren en hier en daar had men in het dorp eenige versierselen aangebragt. Ten elf ure werd het feest in de kerk geopend, en was de schooljeugd reeds ordelijk gezeten. Verschillende plaatselijke autoriteiten traden binnen en ook den jubilaris, geleid door Jhr. *H. J. P. van der Wijck*. Een deel der gemeente nam plaats en een groot twintigtal onderwijzers met hunnen schoolopziener namen tevens aan het feest deel. De kinderen begroetten hunnen ouden onderwijzer met gezang; waarna de Burgemeester, den heer *J. P. Willinge*, eene sierlijke aanspraak tot hem rigtte. Z.Ed.Achtb. herinnerde in korte trekken zijnen levensloop, het zoet en zuur, dat hij te Oosterhesselen, gedurende eene halve eeuw, had gesmaakt en bragt hem ten slotte eene welverdiende hulde toe. Daarna drukte de Hoog Welgeboren heer *van der Wijck* zijn gevoel eenvoudig en welgemeend uit. Die woorden kwamen uit het hart en maakten op ieder een diepen indruk. Zijn Hooggeb. bedankte den onderwijzer bij herhaling voor vroeger genoten onderwijs, en de erkentenis, de gulle en ongeveinsde openbaring daarvan, bezielde de onderwijzers, die tegenwoordig waren, met groote achting voor den spreker. Vervolgens sprak de schoolopziener. Z.W.E.Gestr. wenschte vader *Rigterink* geluk op dezen dag, was verblijd, dat het hem als schoolopziener mogt te beurt vallen, zoo spoedig een 50jarig jubilé in zijn district mede te mogen vieren, schetste ons het vijftigjarig schoolleven van den ouden onderwijzer en wees hem op de welverdiende rust, die hij spoedig kan nemen. Eindelijk beklom de Hoog Eerw. heer Dr. *Muurling* het spreekgestoelte en gaf ten slotte eene godsdienstige rigting aan 't feest. Naar aanleiding van vroeger gehouden gesprekken met den jubilaris, ontwikkelde spreker drie onderwijskundige stellingen, waarvan de oude onderwijzer, bij zijn onderwijs, ten allen tijde was uitgegaan, gaf den jubilaris zijne beste wenschen en smeekte ten slotte den zegen des Hemels af voor den ouden man en zijne betrekkingen. Lof- en bedezangen van kinderen en allen, die tegenwoordig waren, wisselden een en ander af. Hierna begaven de leerlingen zich naar de school, die met de grootste zorg was versierd. De bloeijende heide tusschen schoone bloemen en welig groen, stond bijzonder aardig en origineel. 't Feest der kinderen nam nu in den waren zin een aanvang. Eenige en goede versnaperingen werden aangebragt en goed toezigt daarbij latende, begaven de feestvierenden zich naar de woning des onderwijzers.

Hier nam de heer *Lubbers* van Zweelo, namens de aanwezige onderwijzers, het woord en schetste drie tijdperken van 't lager onderwijs: vóór de wet van 1806, van dien tijd tot 1857 en van 1857 tot heden; bragt dit in verband met den werkkring van *Rigterink* en besloot zijne korte rede met een zegenwensch. Nu werd een brief gelezen van den heer inspecteur van 't lager onderwijs in Drenthe, vergezeld van een zeer eigenaardig en voor den jubilaris geschikt cadeau, alsmede een van den braven *Kuipers*, gepensioneerd onderwijzer te Schoonebeek; de laatste in rijm. Vervolgens werden de vele en waarlijk rijke geschenken, zooals er onder meer waren: een buitengewoon fraaije Bijbel met inscriptie, eene sierlijke leuningstoel, eene zeer nette pendule bezigtigd, Opgeruimdheid en blijmoedigheid was op elks gelaat te zien. Onder het gebruik van eenige ververschingen sprak en zong men. Bij monde van Prof. *Muurling* bedankte *Rigterink* voor de hem bewezene eer op eene regt vriendelijke wijze en welgemoed keerde ieder huiswaarts.

De hulde, aan *Hendrik Rigterink* gebragt, is ook die aan den onderwijzersstand, en 't is voor dien stand een sprekend bewijs, dat hij door vermogende en verstandige mannen wordt voorgestaan en geacht. Die stand begint zich sterk te ontwikkelen en dien ten gevolge te verheffen en »de zon«, in 1857 opgegaan en die nog niet eens in vollen glans heeft geschenen, zal dien stand nog heerlijker verlichten, versterken en toerusten met kennis en wetenschap, tot heil en zegen van ons geslacht.

B.

INGEZONDEN STUKKEN.

Reeds onderscheidene malen zijn door de Regering pogingen aangewend, om de gemeenten in hunne financiële behoeften te gemoet te komen. De daartoe strekkende wetsontwerpen zijn echter nimmer zoo ver gekomen dat ze in werking konden gebragt worden. En toch — het is niet te betwijfelen — de behoeften zijn groot, de geldelijke druk veler gemeenten is uiterst zwaar, welke druk, door het met 1o. Januarij a.s. in werking brengen van het financiëel gedeelte der wet van den 13 Augustus 1857 (Staatsblad no. 103) nog aanmerkelijk vermeerderd zal worden.

Het is te hopen, dat de Regering, door het spoedig indienen van daartoe strekkende wetsontwerpen, de gemeenten trachte te gemoet te komen.

Er ligt — naar het ons voorkomt — een zeer gemakkelijk middel aan de hand, waardoor vele gemeenten geheel, anderen grootendeels zouden geholpen zijn.

Er zijn twee cathegorien van ambtenaren, die noch geheel gemeentelijke, noch geheel staatsambtenaren zijn: de burgemeesters en de openbare onderwijzers. De burgemeesters staan aan het hoofd der gemeenten, zorgen voor hare belangen en worden uit de gemeentekas bezoldigd. In zooverre zijn ze gemeenteambten. Zij worden echter ook tot het verrigten van vele werkzaamheden geroepen, die enkel op den Staat in zijn geheel betrekking hebben. Zij worden regtstreeks door den Koning benoemd en zijn dus ook als staatsambtenaren te beschouwen.

De onderwijzers waren onder de vorige wet meer staatsambtenaren dan nu; tot hunne aanstelling werd de goedkeuring der Regering vereischt en zij genoten, althans de hoofdonderwijzers, eenig tractement van den lande. De wet van den 13 Aug. 1857 (Staatsblad no. 103) heeft daarin verandering gebragt; zij zijn meer gemeenteambtenaren geworden; zij worden door de gemeente

stüren aangesteld en uit de gemeentekas bezoldigd. Zij dragen echter bij en deelen in het burgerlijk pensioenfonds, even als andere staatsambtenaren; de Staat oefent toezigt over hen uit, zij zijn dus ook gedeeltelijk als staats ambtenaren te beschouwen.

Die twee cathegorien van ambtenaren, de burgemeesters en de openbare onderwijzers (althans de hoofdonderwijzers) moesten door den Staat bezoldigd worden. Om daartoe te geraken, waren slechts eenige artikelen in een paar wetten te veranderen. Het zoude eene aanmerkelijke ontlasting voor de gemeentekassen zijn. De berekening in hoeverre de gemeenten er door gebaat zouden zijn, laten wij voor hen over die meer gegevens dan wij be zitten.

X.

Aan de Redactie der Prov. Dr. en Asser Courant.

Eendragt maakt magt: De waarheid van deze spreuk heeft zich in den laatsten tijd. vooral voor Assen, zeer verblijdend bevestigd, want zeker was in de spoorwegwet de lijn door Drenthe niet opgenomen, had men zich niet vereenigd en met vereende kracht zijne regten doen gelden De spoorwegwet is aangenomen en daarmede ook de lijn van Meppel over Assen naar Groningen. Dat doel der vereeniging is bereikt, maar de taak is daarmede niet afgedaan. Met het in aanwezen komen van eenen spoorweg opent zich een nieuw tijdvak voor handel en nijverheid. Deze bronnen van volksbestaan en volkswelvaart zijn in Drenthe, en vooral in hare hoofdstad, nog slechts weinig meer dan bij name bekend. Zullen die zich ontwikkelen en zal het genot van eenen spoorweg geen hersenschim blijven, dan dienen voortdurend de handen in een geslagen te worden, om de middelen te beramen, die ter bereiking van het doel strekken kunnen:

Een eerste gelegenheid, welke zich vooreerst en reeds dadelijk zeer gunstig daartoe aanbiedt, is de verkiezing van twee Raadsleden te Assen, welke op den 4 September aanstaande zal plaats hebben.

Door de kiesvereeniging »De grondwet« zijn daarvoor als kandidaten opgegeven, de heeren *Brumsteede* en *Mr. H van Lier*.

Wij hebben niets tegen die opgave, maar meenen toch den kiezers van Assen te mogen herinneren, dat er van de nu nog aanwezige *negen* leden van den Raad, *zes* een regterlijke betrekking bekleden en, behalve de heer Burgemeester, slechts twee geen meesters in de regten zijn. Het komt ons voor dat de stand der gegradueerden in den raad meer dan voldoende is vertegenwoordigd, ook voor de voorkomende zaken, voor wier behandeling eene regtskundige kennis wenschelijk of noodig is. Daarentegen zijn er slechts twee niet gegradueerde leden, waarvan men zou kunnen zeggen dat die de zaken van den landbouw en handel voorstaan. Die verhouding is derhalve zeer ongelijk. Handel en Fabrieks-Nijverheid verdienen en vorderen vooral thans eene betere vertegenwoordiging in den raad. Weshalve wordt voorgesteld, nevens den heer *Brumstede* te verkiezen een der heeren C G BREMER of T WESTERDIJK.

NB. Nadat wij het bovenstaande hadden geschreven, kwam ons de *Prov. Dr. en Asser Courant* van Zaturdag 25 dezer ter hand en lazen wij daarin met genoegen eenige wenken voor de toekomst, met betrekking tot den te wachten spoorweg; alsmede, de naar aanleiding daarvan voorgestelde vragen. Wij hebben ons opstel onveranderd gelaten, omdat het met de wenken der redactie niet in tegenspraak is en gedeeltelijk beantwoordt, de door haar gestelde 4e vraag.

Eenige Kiezers te Assen.

Mijnheer de Redacteur!

Vriendelijk verzoek ik UEd. het volgende in UEd. courant te willen opnemen:

Na afloop der hier Vrijdag jl. gehoudene harddraverij volgde er, gelijk dit veelal gebruikelijk is, muzijk en bal; als liefhebber daarvan, begaf ook inzender dezes zich voor eene poos daarheen; wat echter vooreerst het meest mijne aandacht trok en mij eenigermate verwonderde, was, dat een zeker gemeente-veldwachter uit de prov. Groningen zich daar »hoog gezeten« weder als muzikant liet hooren, hetwelk naar mijn oordeel volstrekt aan geen politiebeambte past en ook niet geoorloofd moet zijn, als is het ook, dat hij veronderstelde, dat hij niet behoefde te surveilleren; want het zoude niet lang duren of ze waren veel te familiar met het volk en hadden hun gezag verlooren. Bedoelde persoon zoude zich veel liever bij de aanwezige politie hebben aangesloten en met deze de surveillance gehouden.

N.-B. 25 Aug. 1860

Een vriend van hem, die zijn pligt doet.

LAATSTE BERIGTEN.

Te Harderwijk werden op 24 jl. in het hospitaal 16 en daags daarna 21 zieken uit het kamp te Millingen gebragt.

Palermo, 27 Aug. De citadel van Reggio heeft gecapituleerd.

De troepen van *Garribaldi* hebben de villa Giovanni, na een kortstondig gevecht, bezet. Twee Napolitaansche brigades gaven zich over aan kolonel *Cosens*.

Verder hebben de Garribaldisten het fort Pizzo, aan de golf St. Eufemia, 12 Duitsche mijlen van de stad Napels veroverd.

Men wenscht in Engeland een bededag te houden, ten einde het Opperwezen te smeeken, dat de regen moge ophouden.

In Amerika heeft men eene hitte van 94 tot 110 graden Fahrenheit. Een vat water kost er f 2,50.

Advertentien.

Heden overleed alhier, tengevolge eener kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van bijna vijf en vijftig jaren, onze geliefde Moeder, Vrouwe GESINA WILLINGE. Weduwe van den WelEdelen Zeer Geleerden Heer L. P PRINS, Medicinae Doctor.

Oldeberkoop den 23 Aug. 1860.

H. C. PRINS.
Uit aller naam.

Tot bittere smart van mij en de Kinderen uit een vorig huwelijk, overleed heden morgen, na langdurige ongesteldheid, mijn dierbaren Echtgenoot J. M. JALVINGH, in den ouderdom van bijna 56 jaren.

Hoogeveen,
24 Augustus 1860.

J. G. C. WITZEN,
Wed. J. M. JALVINGH.

Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, onze geliefde Vader, WILLEM MEIJERINGH, in den ouderdom van ruim zes en zeventig jaren.

Ruinen den 25 Augustus 1860.

J. MEIJERINGH.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

Op eene BUITENPLAATS in Drenthe WORDT GEVRAAGD tegen 1 November eerstkomende.

een Knecht,

die, behalven voor het Boerenwerk geschikt, zich in het bijzonder wil en kan belasten met de zorg voor het **RUND-** en ander **VEE** en goed kan melken. Met overlegging van bewijzen van eerlijkheid, van goed gedrag en van de overige vereischten, wende men zich tot den gepensioneerden Onderwijzer der Jeugd. den heer HAVEMAN te Ruinen, in persoon of met franco brieven.

Door Familie-aangelegenheden als anderzins, mij met der woon van hier naar de Prov. Z-Holland begevende, zoo acht ik mij verpligt, door dezen de INGEZETENEN van Beilen en naburige gemeenten, voor HunEd. aan mij gedurende mijn verblijf alhier, zoo ruim geschonken gunst en vertrouwen, te **BEDANKEN**, verzoekende tevens deze voor beleefdelijk **AFSCHEID** aan te nemen.

Beilen 27 Augustus 1860.

T. VAN ZIJL,
Genees. Heel- en Verloskundige.

Revalenta Arabica.

DU BARRY'S

REVALENTA ARABICA

is geen medicament, maar een voedsel, dat zeer gunstig op de spijsverteringsorganen werkt, en daardoor eene menigte ziekten en onpasselijkheden genezen en voorkomen kan. Er zijn voorbeelden in groote menigte, dat zij ZONDER HULP VAN MEDICIJNEN, langdurige ongesteldheden genezen heeft. Duizenden hebben openlijk verklaard dat zij hunne genezing aan haar te danken hebben. Men kan ze zeuder inconvenient gebruiken en de genezing volgt gewoonlijk spoedig.

Zij is voor kinderen en volwassenen als ontbijt zeer aan te bevelen. Zuigelingen kunnen er mede gevoed en groot gebragt worden. Zieken kunnen geen beter dieet houden, dan zich bij de Revalenta te bepalen. Ze kan op verschillende wijze zeer smakelijk gereed gemaakt worden.

De echte REVALENTA van de heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet, Londen, wordt alleen verkocht door het VERKOOPHUIS en deszelfs Depots.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM en Co. Verkoophuis geteekend is.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen 87½ cent, 1 pd. f 2.—, 2 pd. f 3–50. 5 pd. f 8.—, 12 pd. f 16—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

Engelsche Gezondheids-Pillen,

beroemd onder den naam van

Engelsche Gal-, Slijm- en Maagpillen.

Deze PILLEN zijn bijzonder aan te bevelen voor lijders welke aan Maag- en Slijmkwalen laboreren; gunstige resultaten zijn hier vele van bekend en vermeerderen dagelijks. Haar ruim 25jarig bestaan en hare zachte werking zijn eene goede aanbeveling. Doosjes van 25 cent en doosjes van 40 cent zijn verkrijgbaar te

St. Anna-Parochie, H. K. Ferwarda
Dedemsvaart, B. Berends Jr.
Delden, H. W Kunen.
Dronrijp, T. L Veltman.
Gerredijk, S. G. Swart.
Hoofdplaat, O. E. Boone.
Hoogeveen, M. Schlecht.
Koudum, J. van der Velde.
Meppel, Wed. Jongkind.
Nieuwe Pekela, B. G. Koops.
Oude Pekela, E. G. Wildeboer.
Smilde, W. van Oort.
Steenwijkerwold, P. Laverman.
Wildervank, G N. Polak.

BURGERLIJKE STAND.

WOLVEGA 16 – 22 Aug. Geb. Hendrica dochter van G. M. van der Vaart en M. H. Veldhuizen van Noordwolde; Hiltje dochter van J. J. Mulder en S. K. Hartmans van Noordwolde; Elisabeth dochter van K. J. van Zanden en H. M. Akkermann van Noordwolde: Jantje dochter van J. E. Hoekstra en F. J. Visser van Oldeholtpa; Andreas zoon van B. R. Koning en J. M. van der Velde van Oldeholtpa; Reinder zoon van P. R. Bakker en A. P. Kolk van Wolvega. — Ondertr. A. L. Kiers van Oldeholtpa en C. A. F. Robbé van Leijden. — Gehuwd: R. Reumerman van Noorwolde en D. de Jong van Willemsoord C. van Nieuwenhoven van Noordwolde en H. M. Hoffman van Frederiksoord. — Overl. T. A. Gras vr. 63 jaren gehuwd van Steggerda.

BORGER 12 — 26 Aug Geboren: Nicolaas zoon van Nicolaas Oosterbaan en Hiddina Jans Bossema te Nieuwbuinen, Geessien dochter van Hindrik Nienhuis en Roelfien de Wijk te Drouwenermond, Harmtien dochter van Hindrik Kamps en Harmtien Wever te Drouwenerveen. — Gehuwd: Ludovicus Henricus Engelhardus Kauffeld met Helena Dorothea Stolte te Nieuwbuinen. — Overleden: Jantje Niks te Nieuwbuinen 17 dagen; Jan Hilbrants weduwenaar van Jantien Woering te Borger bijna 79 jaren Jan Dilling echtgenoot van Willemtien Timmerman bijna 50 jaren te Drouwen.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 24 Aug. Kamper-Eilands HOOI f 14½ a f 17½.

TARWE tot verhoogde prijzen met goeden handel; 133 ℔ oude witbonte Poolsche f 410; 132 ℔ dito f 410 f 412 f 415; 130 ℔ dito f 400; 129 ℔ jarige bonte dito f 399 128 ℔ dito f 388; 127 ℔ dito f 380; 130 ℔ oude ℔ Friesche f 385; 128 ℔ dito f 375; 126 ℔ dito f 360 aan de Zaan.

ROGGE. Ongedroogde tot iets hooger en gedroogde tot nagenoeg vorige koersen met redelijken handel, 121 126 ℔ Pruissische f 200 f 220; 124 ℔ oude dito f 212; 125 ℔ Belgische f 223 aan de Zaan; 121 ℔ Galats f 198; 118 120 ℔ Petersburger f 190 f 194 118 ℔ dito f 187; 116 117 ℔ jarige dito f 183 f 184. Op levering per 2100 kilo iets flaauwer; October f 185 f 184 f 183; Maart f 191; Mei f 193.

GARST prijshoudend., 120 ℔ Friesche Winter f 192.

HAVER tot iets hoogere prijzen; 100 101/2 ℔ Dikke f 9¼; 90/2 ℔ Voer f 4.30.

BOEKWEIT onveranderd; 121 ℔ Amersfoortsche f 270.

KOOLZAAD Voorjaar onveranderd, Najaar £ ½ hooger; nieuw Haarlemmermeer f 9 a f 12½; op 9 vaten Olie in September £ 75½; April £ 76

LIJNZAAD prijshoudend; 114 ℔ Koningsberger f 330; 103 104 ℔ Riga f 7½ 104 ℔ Archangel f 290; 103 104 ℔ dito f 297½.

RAAPOLIE dadelijk en op levering iets flaauwer; op 6 weken f 43½; Vliegend f 42¼; 10. Sept. f 42½ f 42½; October f 43¼ f 42¾ f 43¼, November f 43¾ ½ ¾, December f 44 f 43¾ f 44; Mei f 44¼ f 44 f 44¼.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering niet williger; op zes weken f 32¼; Vliegend f 31, 10 Sept. f 31 f 30¾; October f f 32 f 31¾; Nov. f 32¼; December f 32½, Voorjaar f 32½.

HENNEPOLIE op zes weken f 38¼, Vliegend f 37.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 72 a f 76.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 13½.

Schiedam 24 Aug MOUTWIJN f 15.00, — JENEVER f 20.50. Amst. proef f 21.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	24 Aug.	25 Aug.		pCt.	24 Aug.	25 Aug.
Nederl. W.S.	2½	63 5/16	63 5/16	*Polen,*			
—	3		76¼	Aand. f 500	/	161	
—	4	98⅛		Obl.	4	79½	79¼
Amort. Synd.	3½	92½		*Spanje*, Obl.	1¾	39⅝	39 11/16
Handelm.	4½	131¼	131⅛	Obligatien	3	48	47⅞
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	47¼	47⅜
Aand. H. Spw.				Amortisable		21⅛	21⅛
—— R.——	4½			Bewijz. Coup.		6 1/16	5 15/16
N. B.	3			*Oostenrijk,*			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				—— ——	4		45¾
Obl. Hope	5	101¾	101¾	——Metal.	5	47⅜	47 5/16
Cert. 1831/33	5	84½	84	— RenteA.	5	70⅝	70¼
Dito 1840	4	78⅜	78⅜	— Nation.	5	55 5/16	55½
— Or. 2e3e4eL.	4	78 13/16	78⅝	—— ——	2½	25⅜	25½
—— 5e L.	4	78¼		*Belgie*, Cert.			
—— 5e Serie	5	87⅜	87¾	Rothschild	2½		52
—— 1855 6eS.	5	96½	96½	*Portug.*, Obl.	3	43⅛	43½
—— van Ass.	6		58⅜	Brazilien	5	95	
				Weener aandeelen	4		

24 Aug.

Handel en variatien waren heden weinig beteekenend; de stemming was algemeen iets flaauwer.

25 Aug.

Nationale fondsen waren heden iets vaster; van buitenlandsche waren de meeste soorten flaauw gestemd, bij eenige affaire in Oostenrijksche.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.